

Nr 73.

Ankom till riksdagens kansli den 7 maj 1918 kl. 5 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående tilläggsbidrag till vissa innehavare av odlingslägenheter och skogstorp å kronomark i de sex nordligaste länen.
(2:a avd.)

I en till riksdagen den 5 april 1918 avlåten till jordbruksutskottets förberedande behandling hänvisad proposition, nr 280, har Kungl. Maj:t, under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels godkänna de av departementschefen i nämnda protokoll föreslagna bestämmelser angående tilläggsbidrag till vissa innehavare av odlingslägenheter och skogstorp å kronomark i de sex nordligaste länen;

dels ock medgiva, att kostnaderna för dylika bidrag må gäldas under år 1918 av ordinarie förslagsanslaget till odlingshjälp åt innehavare av skogstorp och odlingslägenheter å kronomark i de sex nordligaste länen samt därefter av ordinarie förslagsanslaget till odlingshjälp åt innehavare av odlingslägenheter m. fl.

Beträffande utredning i ärendet tillåter sig utskottet hänvisa till innehållet i berörda statsrådsprotokoll.

De av departementschefen föreslagna bestämmelserna äro av följande lydelse:

»*Mom. 1.* Innehavare av odlingslägenhet, som, före det dessa bestämmelser trätt i kraft, upplåtits jämlikt kungörelsen den 18 juni 1909 angående upplåtande av odlingslägenheter å kronoparker och överloppsmarker i de sex nordligaste länen, skall äga rätt att, där föreskrivna byggnadsarbeten icke blivit utförda före den 1 januari 1915, — utöver honom

Bihang till riksdagens protokoll 1918. 10 saml. 32 häft. (Nr 73—74.) 1

tillkommande odlingshjälp — såsom tilläggsbidrag erhålla ett belopp, svarande mot tredjedelen av innehavarens kostnad för föreskrivna byggnadsarbeten, vilka utförts under tiden från och med ingången av år 1915 intill den dag dessa bestämmelser trätt i kraft, och mot hälften av sådan kostnad för fullbordande efter dessa bestämmelsers ikraftträdande av dylika byggnadsarbeten, med iakttagande att tilläggsbidrag för byggnadsarbeten, som utförts innan dessa bestämmelser trätt i kraft, icke må överstiga 500 kronor och att tilläggsbidraget icke må sammanlagt uppgå till högre belopp än 1,250 kronor.

Lägenhetsinnehavare, som önskar komma i åtnjutande av dylikt tilläggsbidrag, skall till vederbörande jägmästare ingiva till domänstyrelsen ställd ansökning därom, åtföljd av intyg av två kända och trovärdiga män rörande innehavarens kostnad för efter den 1 januari 1915 utförda byggnadsarbeten, eller, där ansökningen avser bidrag för ännu icke verkställt arbete, rörande kostnaden för byggnadernas fullbordande enligt föreskriven plan. Jägmästaren, som, där han så finner erforderligt, har att företaga besiktning å lägenheten, åligger att insända jämte eget utlåtande ansökningen till domänstyrelsen, vilken det tillkommer att fastställa tilläggsbidragets storlek.

Lägenhetsinnehavare, som tillerkänts tilläggsbidrag för redan utfört arbete, äger omedelbart utbekomma detsamma.

Lägenhetsinnehavare, som tillerkänts tilläggsbidrag för fullbordande av föreskrivet byggnadsarbete, vare berättigad att i enlighet med reglerna i 15 mom. av ovan nämnda kungörelse, sådant detta moment lyder enligt kungörelsen den 9 oktober 1914, uppbära hela det honom tillkommande tilläggsbidrag, i mån som arbetet med fullbordandet av lägenhetens åbyggnader fortgår.

Lägenhetsinnehavare, som uppbär tilläggsbidrag, vare skyldig att vidkännas den höjning i den årliga avgiften, som motsvarar ränta efter 3.6 för hundra å sagda bidrag.

Mom. 2. Vad i mom. 1 stadgats gälle i tillämpliga delar jämväl i fråga om skogstorp, som upplåtits antingen jämlikt nådiga brevet till domänstyrelsen den 29 maj 1891 angående upplåtande av odlingslägenheter å kronoparker i Norrbottens län eller jämlikt kungörelsen den 27 maj 1904 angående upplåtande av odlingslägenheter å kronoparker i Västerbottens och Norrbottens län, där innehavaren erhållit torpet på arrende under femtio år, dock att tilläggsbidrag ej må utgå, med mindre å torpet finnes eller genom utvidgning kan erhållas tillräcklig, för odling lämplig mark eller torpet eljest på grund av särskilda omständigheter

kan anses tjänligt till jordbruks- eller bostadslägenhet, till utrönande varav jägmästaren har att, där så finnes erforderligt, med sakkunnigt biträde företaga besiktning å torpet.»

Förevarande proposition är, på sätt departementschefen erinrat, föranledd av skrivelse i ämnet från nästlidet års riksdag, däri riksdagen begärt utredning, i vad mån ökning av statsbidraget såväl för nya upplåtelse av odlingslägenheter å kronoparker och överloppsmarker i de sex nordligaste länen som ock för redan skedda upplåtelse av dylika lägenheter och skogstorp kunde finnas erforderlig.

Utskottet.

Det nu framlagda förslaget om tilläggsbidrag är begränsat till redan upplåtna odlingslägenheter och på 50 år utarrenderade skogstorp, vid vilka föreskrivna byggnadsarbeten utförts under den nuvarande kristiden eller icke alls blivit utförda. Vad angår den föreslagna begränsningen för tilläggsbidrags utgående till endast sådana odlingslägenheter, som redan upplåtits, grundar sig denna på förslag av kolonisationskommittén. Till stöd för sitt förslag har kommittén anfört, att ett lösande av frågan i hela dess vidd skulle innebära ett föregripande av kommitténs arbete, vilket riksdagen, på sätt i ovanberörda skrivelse uttryckligen betonats, icke avsett med sin begäran om utredning.

I likhet med föredragande departementschefen finner utskottet den föreslagna begränsningen väl motiverad. I betraktande av att innevarande riksdag i enlighet med kolonisationskommitténs förslag beslutat anordnande av kolonisationsförsök, omfattande omkring 100 kolonat, å vissa kronoparker i Västerbottens och Norrbottens län, samt att en snar utvidgning av denna kolonisationsverksamhet torde vara att förvänta, synes en dylik begränsning icke kunna verka hämmande på den vidare utvecklingen av nybyggesverksamheten i Norrland.

Vad beträffar frågan om rätten att erhålla tilläggsbidrag, delar utskottet den av departementschefen uttalade uppfattningen, att dylikt bidrag bör utgå icke blott, såsom kolonisationskommittén föreslagit, för sådana byggnadsarbeten, som ännu icke blivit av vederbörande lägenhetsinnehavare och skogstorp utförda, utan jämväl för allt sådant byggnadsarbete, som av nuvarande innehavare utförts efter den 1 januari 1915.

De föreslagna bidragsbeloppen finner utskottet väl avvägda. Mot de särskilda villkoren och bestämmelserna för bidragets åtnjutande och gäldande har utskottet icke något att erinra.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition,

dels godkänna de av departementschefen i statsrådsprotokollet föreslagna bestämmelser angående tilläggsbidrag till vissa innehavare av odlingslägenheter och skogstorp å kronomark i de sex nordligaste länen;

dels ock medgiva, att kostnaderna för dylika bidrag må gäldas under år 1918 av ordinarie förslagsanslaget till odlingshjälp åt innehavare av skogstorp och odlingslägenheter å kronomark i de sex nordligaste länen samt därefter av ordinarie förslagsanslaget till odlingshjälp åt innehavare av odlingslägenheter m. fl.

Stockholm den 7 maj 1918.

På jordbruksutskottets vägnar:

RAOUL HAMILTON.

Närvarande: Herrar greve Hamilton, Holmquist, Hellström, greve Wachtmeister, Öberg. Sjöblom, Johansson, Nilsson i Landeryd. Lundström, Sävström, Magnusson och Hage.